

výročná správa
Nadácie Milana Šimečku
za rok 2009

máj 2010, Bratislava

Nadácia Milana Šimečku v súlade s poslaním a cieľmi v roku 2009 uskutočňovala tieto programy a projekty:

1. PROGRAM VÝCHOVA K ĽUDSKÝM PRÁVAM JE ĽUDSKÝM PRÁVOM

1.1 projekt Časy nových menšín

1.2 projekt Multikulti do školy – Vytváranie interkultúrneho vzdelávacieho prostredia v slovenskom školstve

1.3 projekt Integrácia detí štátnych príslušníkov tretích krajín do slovenského vzdelávacieho systému

1.4 na okraj

2. PROGRAM S RÓMAMI ŽIŤ BUDEME. IDE O TO AKO...

2.1 projekt Právo pre (úplne) každého

2.2 projekt Rozvoj nezávislých kapacít rómskej verejnej politiky na Slovensku

2.3 projekt Analýza lokálnych politík bývania v kontexte riešenia rómskej problematiky

2.4 projekt Obhajoba práv Rómov na bývanie

2.5 projekt Nástroje zvyšovania zamestnateľnosti Rómov

2.6 na okraj

3. PROGRAM OSUDY TÝCH, KTORÍ PREŽILI HOLOKAUST

3.1 projekt Anna Franková – Odkaz dejín dnešku

3.2 projekt Osudy tých, čo prežili holokaust

3.3 na okraj

INÉ AKTIVITY

Najstarší nadačný program *Výchova k ľudským právam je ľudským právom* zachováva kontinuitu s minulými ľudskoprávnymi projektmi zároveň postupne redefinuje a skonkrétňuje svoje poslanie aj zameranie. Posuny možno identifikovať v troch rovinách: obsahovej, metodickej aj manažérskej.

Po obsahovej stránke roviny sa ľudskoprávne aktivity vo väčšej miere zameriavajú na špecifickejšie otázky interkultúrneho spolunažívania tradičných aj tzv. nových menšín so slovenskou majoritou. Po metodickej stránke čoraz viac využívame nové, alternatívne metodiky založené na zážitkovej pedagogike, využívajú predovšetkým prvky dramatickej výchovy. V rovine projektového manažmentu program čoraz väčšmi využíva formálne aj neformálne sieťovanie a spoluprácu s podobne zameranými mimovládnyimi organizáciami, vzdelávacími inštitúciami aj štátnymi orgánmi.

Podobne ako v minulosti, aj v súčasnosti je ľudskoprávny program výrazne naviazaný na oblasť neformálneho a formálneho vzdelávania. Vzdelávací a publikačný komponent naďalej zostáva chrbtovou kosťou projektových aktivít. Popri tom však rozvíjame spoluprácu aj vo výskumnej a advokačnej oblasti. Ich spoločným cieľom je prispievať k scitlivovaniu verejnosti voči kultúrnej rozmanitosti a k sieťovaniu organizácií, neformálnych skupín a jednotlivcov. Dlhodobým zámerom týchto aktivít je cielavedome budovať také verejné prostredie, ktoré je založené na podpore a dodržiavaní ľudských práv, a pritom rešpektuje individuálnu aj skupinovú kultúrnu rozmanitosť.

1.1 projekt Časy nových menšín

Charakteristika

Projekt *Časy nových menšín* sa realizuje od marca 2009. Ide o dvojročný projekt, ktorý sa ukončí v decembri 2010. Projekt je výsledkom postupného profilovania programu Nadácie Milana Šimečku zameraného na multikulturalizmus. Takýto posun prebieha v našom programe *Výchova k ľudským právam je ľudským právom* už približne 5 rokov. Tému nových menšín sa venujeme v nadácii približne štyri roky.

Projekt nadväzuje na predošlé podobne zamerané projekty, priamo na jednoročný projekt *Migranti medzi nami*, ktorý sa ukončil v marci 2009. Nosnou aktivitou je festival *Týždeň nových menšín*, ktorý sa v Bratislave konal v októbri 2009 už štvrtý krát. V rámci projektu sa uskutoční ešte 5. ročník festivalu v máji 2010.

Cieľom projektu je upriamiť pozornosť slovenskej verejnosti na prítomnosť nových menšín, ich život, kultúru, tradície a ich postavenie v našej spoločnosti. Realizáciou projektu sa ďalej snažíme prehĺbiť a kvalitatívne rozvinúť komunikáciu a spoluprácu s komunitami nových menšín, prostredníctvom festivalu približovať majoritnej populácii nové menšiny a prispieť tak k odbúraniu mýtov, predsudkov a stereotypov, či prípadne až strachu z cudzincov.

V rámci projektu realizujeme spolu 5 hlavných aktivít. Hlavnou aktivitou je festival *Týždeň nových menšín*. Ďalšou aktivitou je „budovanie sietí“ – nadväzovanie vzťahov s komunitami migrantov žijúcimi na Slovensku, organizácia seminárov – „okrúhlych stolov“, a zapojenie komunit do festivalu. V rámci tejto aktivity pripravujeme príspevky na novovzniknutej webstránke www.multikulti.sk s novomenšinovou tematikou. Projekt dopĺňajú voľnočasové komunitné aktivity pre čakatelov na azyl v pobytovom tábore v Rohovciach a vydanie tematickej publikácie.

Prehľad aktivít v roku 2009

Zo spomenutých aktivít projektu sa v roku 2009 realizoval 4. ročník festivalu *Týždeň nových menšín*. Festival sa uskutočnil od 19. do 25. októbra 2009. Väčšina podujatí sa konala v „hlavnom stane“ v Nultom priestore A4 na Námestí SNP 12 v Bratislave. Keďže festival je zameraný hlavne na vysokoškolských študentov a študentky, mnohé podujatia sa konali aj na rôznych fakultách v Bratislave. Na príprave festivalu sa podieľalo mnoho dobrovoľníkov a asistentov a festivalový tím v rámci nadácie. Celkový počet ľudí zapojených do príprav sa oproti minulému roku zvýšil, keďže štvrtý ročník bol obsahovo bohatší. Aj do budúcnosti plánujeme festival zväčšovať. Celkovo prebiehalo počas festivalu 17 podujatí.

Program festivalu

Pondelok, 19.10. 2009

17.00 divadelné predstavenie John & Yoko

20.00 koncert Befriended in Istanbul

Utorok, 20.10. 2009

Deň na FSEVke

10.00 diskusia (A)ký multikultiralizmus?

18.30 filmové premietanie EuroCINE – The Visitor

Streda, 21.10. 2009

17.00 slovenské dokumentárne filmy

20.00 párty TY&ETNO&TEA (Goulasch Exotica, Team Cubano)

Štvrtok, 22.10. 2009

11.30 študentská debata Slovensko potrebuje cudzincov aj v čase krízy

17.00 filmový večer BBC uvádza... (Dogs of War, Inside a Shari'ah Court a Are You Racist?)

Piatok, 23.10. 2009

17.00 diskusia Slovensko očami mladých (a nových) menšín

19.00 film s diskusiou na tému Korene Islámu na Balkáne

Sobota, 24.10. 2009

od 10.00 do 17.00 trhovisko komunít

20.00 tance z Indonézie

Nedeľa, 25.10. 2009

od 14.00 do 18.00 workshop pre deti v BIBIANE

od 16.00 do 22:00 neformálne stretnutie anglicky hovoriacich migrantov

Sprievodný program

výstava Czech Made?

Okrem festivalu sa v rámci aktivity „Budovanie sietí“ sa v septembri 2009 uskutočnil seminár s predstaviteľmi komunít nových menšín. Cieľom seminára bolo začať prehľbovať vzájomné vzťahy, a v neposlednom rade zapojenie komunít do festivalu, čo sa nám počas 4. ročníka podarilo.

Pokračovanie/plány

V roku 2010 plánujeme pokračovať s rozbehnutými aktivitami projektu *Časy nových menšín*. Už v máji sa uskutoční 5. ročník festivalu *Týždeň nových menšín*. V priebehu apríla začneme s voľnočasovými komunitnými aktivitami v Rohovciach a v priebehu leta plánujeme pracovať na tematickej publikácii. Po viacerých stretnutiach a okrúhlych stoloch zorganizujeme konferenciu o postavení a potrebách nových menšín na Slovensku v decembri 2010. Takisto sa budeme počas roka snažiť získať ďalšie finančné prostriedky, ktoré nám umožnia organizovať festival aj počas nasledujúcich rokov.

Projektový tím: Adriana Martinovičová, Mária Tömösváryová, Laco Oravec

Donor: Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS), Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórsky finančný mechanizmus a Štátny rozpočet Slovenskej republiky, ktorých sprostredkovateľom je Nadácia otvorenej spoločnosti

Trvanie projektu: marec 2009 – december 2010

1.2 projekt *Multikulti do školy – Vytváranie interkultúrneho vzdelávacieho prostredia v slovenskom školstve*

Charakteristika

V roku 2009 sme pokračovali v realizácii projektu, ktorého zámerom je prispieť k transformácii tradičných slovenských škôl na školy, ktoré reflektujú a aktívne podporujú kultúrnu diverzitu a vnášajú prvky multikultúrnej výchovy do svojho vyučovacieho procesu. Projekt realizujeme od apríla 2008 do februára 2010 a nadväzujeme v ňom na vzdelávacie a publikačné aktivity nadácie zamerané na etablovanie multikultúrnej výchovy v slovenskom školstve (organizovanie seminárov a tréningov pre učiteľov, vydanie metodického príručky *Multikulti na školách*).

Prehľad aktivít v roku 2009

V roku 2009 sme sa zamerali na realizáciu dvoch ťažiskových aktivít projektu:

1. Experimentálne testovanie e-learningového kurzu *Multikultúrna výchova pre učiteľov* a 2. Vytvorenie informačno-vzdelávacej webovej stránky www.multikulti.sk.

Projektový tím spolu s odborníkmi na multikultúrnu pedagogiku vyvinul 10 lekcii kurzu, v ktorých boli rozpracované teoretické a metodické aspekty multikultúrnej výchovy. Kurzu sa v experimentálnej fáze zúčastnilo 20 učiteľov a učiteľiek základných a stredných škôl. Okrem ťažiskovej dištančnej formy vzdelávania sa pedagógovia zúčastnili aj na vstupnom tréningu a výstupnom seminári. Cieľom vstupného tréningu (29.1-1.2.2009 v Tatranskej Štrbe) bolo zmapovanie vzdelávacích prostredí a potrieb jednotlivých účastníkov a zaškolenie do práce v online prostredí. Bezprostredne po vstupnom tréningu nasledovalo e-learningové vzdelávanie, ktoré trvalo od februára do júla 2009. Jednotlivé lekcie boli zadávané, vypracovávané a hodnotené v dvojtýždennom cykle. Zatiaľ čo prvá polovica kurzu sa venovala predovšetkým teoretickým aspektom a didaktickým štandardom multikultúrnej výchovy, druhá polovica kurzu sa zameriavala predovšetkým na aplikáciu poznatkov a zručností priamo do vyučovania. Záverečnou úlohou kurzu bolo vypracovanie individuálneho akčného plánu na včlenenie multikultúrnej výchovy do pedagogickej praxe. Plány boli účastníkmi prezentované na výstupnom seminári (2.-5.7.2009 v Demänovskej Doline), ktorým sa testovanie kurzu ukončilo. Na základe skúseností z testovania projektový tím spracoval komplexné hodnotenie kurzu, na základe ktorého plánujeme kurz naďalej vylepšovať a replikovať pre ďalšie skupiny účastníkov.

Paralelne s testovaním kurzu projektový tím pripravoval informačno-vzdelávacie portál www.multikulti.sk, ktorý má budúcim užívateľom poskytovať servis v dvoch

hlavných sekciách: odbornej a vzdelávacej. Odborná sekcia bude obsahovať autorské články o teórii a praxi multikulturalizmu a multikultúrnej výchovy, vrátane základných konceptov a teórií ako aj empirických štúdií o rôznych kultúrach a komunitách. Vzdelávacia časť bude obsahovať metodické materiály a praktické aktivity na rôzne témy a pre rôzne cieľové skupiny. Portál bude verejnosti sprístupnený na začiatku roka 2010.

Pokračovanie/plány

V roku 2010 plánujeme kurz Multikultúrna výchova akreditovať na Ministerstve školstva SR a opätovne ho realizovať pre ďalšie skupiny učiteľov.

Projektový tím: Peter Drál, Adriana Martinovičová, Mária Tömösváryová

Spolupracovníci: Erich Mistrík, Alica Petrasová, Vlasta Dúbravová

Partner: Ústav verejnej politiky, FSEV UK v Bratislave

Donor: Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórsky finančný mechanizmus a Štátny rozpočet Slovenskej republiky, ktorých sprostredkovateľom je Nadácia otvorenej spoločnosti

Trvanie projektu: apríl 2008 – február 2010

1.3 projekt *Integrácia detí štátnych príslušníkov tretích krajín do slovenského vzdelávacieho systému*

Charakteristika

V partnerstve s Centrom pre výskum etnicity a kultúry sme realizovali výskumno-vzdelávací projekt zameraný na integráciu detí cudzincov v slovenských školách. Vo výskumnej časti projektu sme sa zamerali na výskum bariér pri integrácii detí cudzincov a vo vzdelávacej časti sme zorganizovali seminár pre deti cudzincov a pre učiteľov, ktorí s týmito deťmi prichádzajú do styku vo vyučovacom procese. Projekt si kládol za cieľ pripíeť do diskusie o efektívnej integrácii cudzincov, navrhnúť systémové zmeny na ulahčenie integrácie v oblasti vzdelávania a ponúknuť praktické nástroje na integráciu v školskom prostredí. Projekt sme realizovali od marca do decembra 2009.

Prehľad aktivít v roku 2009

Na zmapovanie bariér integrácie, ktoré tvorili ťažisko výskumnej časti projektu, sme spracovali prierezovú analýzu legislatívy a verejnej politiky v oblasti migračnej, integračnej a vzdelávacej politiky so špecifickým dôrazom na možnosti integrácie detí cudzincov v školách. Na základe analýzy partner projektu vypracoval metodológiu kvalitatívneho výskumu na vybraných školách z rôznych regiónov Slovenska. Výskum bol realizovaný formou pološtrukturovaných rozhovorov s učiteľmi a vedúcimi pedagogickými zamestnancami škôl. Spolu bolo uskutočnených dvanásť rozhovorov na šiestich základných školách v Bratislave, Nových Zámkoch, Žiline a Senci. Popri individuálnych rozhovoroch partner projektu realizoval aj tri fokusové skupiny s pedagógmi v Bratislave, Nitre a Košiciach. Terénny výskum trval od mája do septembra 2009 a jeho výstupy boli spracované do záverečnej správy spolu s odporúčaniami pre tvorcov vzdelávacej politiky.

Doplnkovou výskumnou aktivitou projektu bol oral history seminára pre deti cudzincov (9.-11. október 2009 v Senci), v ktorom sme využili dlhoročné skúsenosti nadácie vo využívaní metódy orálnej histórie. Kvalitatívne zisťovania prostredníctvom individuálnych a skupinových rozhovorov boli zamerané na osobné skúsenosti detí cudzincov so vzdelávaním na slovenských základných školách. Výstupy oral history seminára boli v podobe anonymizovaných príbehov využité na tréningu pre učiteľov (5.-8. november 2009 v Senci). Tréning bol zameraný na mapovanie špecifických vzdelávacích potrieb detí cudzincov a na ich zohľadňovanie vo vyučovacom procese. Účastníci zároveň vypracovali konkrétne postupy a aktivity, ktoré možno využiť priamo v triedach aj v mimoškolskej činnosti.

Výstupy projektu sme prezentovali na sympóziu pre odbornú verejnosť a tvorcov politiky pod názvom *Integrácia migrantov – vieme, čo chceme?* Sympóziu sa konalo 14. december 2009 a bolo zorganizované v spolupráci s Inštitútom pre verejné otázky a Ústavom verejnej politiky FSEV UK. Jeho hlavným cieľom bolo prezentovať výsledky projektov realizovaných s podporou Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov z tretích krajín (EIF).

Pokračovanie/plány

Na výstupy projektu priamo nadväzuje nový projekt nadácie *Zvyšovanie kvalifikácie pedagógov pri integrácii detí štátnych príslušníkov tretích krajín do slovenského vzdelávacieho systému*, ktorý začíname realizovať v máji 2010. Projekt sa zameriava na ďalšie vzdelávanie učiteľov vyučujúcich deti cudzincov a na aplikáciu poznatkov a zručností priamo do ich pedagogickej praxe. Vzdelávanie učiteľov sa uskutoční prostredníctvom cyklu štyroch tréningov, ktorých priamy dopad na skvalitňovanie vyučovacieho procesu budeme analyzovať priamo na zapojených školách.

Projektový tím: Laco Oravec, Peter Dráľ, Elena Gallová Kriglerová, Jana Kadlečíková

Donor: Európsky fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín (EIF)

Trvanie projektu: marec – december 2009

1.4 na okraj

Migranti medzi nami

V marci 2009 sme úspešne ukončili projekt *Migranti medzi nami*. V rámci projektu sme zorganizovali 3. ročník festivalu *Týždeň nových menšín*, ktorý sa uskutočnil Bratislave od 24. do 30. novembra 2008, vydali sme informačný spravodaj, ktorý sme počas festivalu dostribuovali a pripravili sme zbierku esejí, v ktorej sú publikované príbehy desiatich migrantov – príslušníkov nových menšín, ktorí žijú na Slovensku, či naopak Slovákov a Sloveniek, ktorí odišli žiť do zahraničia, ich osobné príbehy a dôvody ich odchodu z krajiny, kde sa narodili.

Tento program predstavuje v súčasnosti najširšiu oblasť aktivít Nadácie Milana Šimečku. Zameriavame sa na viaceré aspekty spolužitia Rómov a gádžov na Slovensku, predovšetkým na oblasť komunitného rozvoja a rómskej verejnej politiky. V komunitnej oblasti sme niekoľko rokov pôsobili v obci Hermanovce, túto činnosť sme však v roku 2007 ukončili. V súčasnosti nadácia hľadá priestor pre obdobné aktivity v iných lokalitách a usilujeme sa aj o posilňovanie komunitného rozvoja vo všeobecnosti.

Postupne sme sa stali aj jednou z mála slovenských mimovládnych organizácií, ktorá sa usiluje aktívne ovplyvňovať rómsku verejnú politiku, keďže táto je dlhodobo zanedbávaná na národnej a regionálnej úrovni.

2.1 projekt *Právo pre (úplne) každého*

Charakteristika

Tento projekt nadväzuje na sériu tréningov street law, ktorú sme v minulosti robili v spolupráci s Asociáciou komunitných centier. Po úspechu predošlých školiacich aktivít zameraných na zvyšovanie právneho povedomia mladých Rómov sme sa rozhodli pripraviť komplexnejší projekt, ktoré súčasťou je ďalší rozvoj metodiky, tréning trénerov, tretia séria tréningu pre mládež, overovanie metodiky priamo v teréne a vydanie manuálu.

Prehľad aktivít v roku 2009

V roku 2009 začala pôsobiť metodická skupina a odštartovali sme tréning trénerov, v rámci ktorého sa uskutočnili 4 zo 6 stretnutí. Pomaly sa začalo rozbiehať aj overovanie metodiky v praxi.

Pokračovanie/plány

V roku 2010 ukončíme tréning trénerov a začneme ďalšiu sériu tréningu pre mládež. Taktiež pripravíme záverečnú publikáciu a seminár.

Projektový tím: Iva Grejtáková, Paula Tománková, Ondřej Poduška, Laco Oravec

Donor: Finančný mechanizmus EHP, Nórsky finančný mechanizmus, vláda SR, Nadácia otvorenej spoločnosti.

Trvanie projektu: marec 2009 až december 2010

2.2 projekt *Rozvoj nezávislých kapacít rómskej verejnej politiky*

Charakteristika

Aj v minulom roku sme pokračovali v realizácii projektu Rozvoj nezávislých kapacít rómskej verejnej politiky, na ktorom spolupracujeme s Inštitútom rómskej verejnej politiky. Hlavným cieľom projektu je prispieť k skvalitneniu tvorby verejnej politiky v rómskej oblasti a zlepšeniu vzťahov medzi verejnou správou a občianskou spoločnosťou.

Prehľad aktivít v roku 2009

Najvýznamnejšie aktivity v rámci tohto projektu v minulom roku boli: verejná diskusia Dvadsať (slobodných) rokov a verejné zhromaždenie Vypúšťanie bublín spojené s odovzdaním vysvedčenia vláde za prvé tri roky jej pôsobenia. Okrem týchto aktivít sme začali vydávať spravodaj rómskej verejnej politiky a zúčastnili sme sa veľkého počtu rôznych odborných podujatí ako napríklad prevzatie predsedníctva Dekády začleňovania rómskej populácie. Taktiež pôsobíme vo viacerých pracovných skupinách zameraných na riešenie rómskej problematiky.

Pokračovanie/plány

Tento projekt bude pokračovať aj v roku 2010, pričom kľúčovým momentom budú parlamentné voľby 12. júna. Našou ambíciou je nadviazať konštruktívny dialóg a spoluprácu s vládou, ktorá vznikne po týchto voľbách.

Projektový tím: Stano Daniel, Laco Oravec

Donor: CEE Trust for Civil Society

2.3 projekt *Analýza lokálnych politík bývania v kontexte riešenia rómskej problematiky*

Charakteristika

Projekt *Analýza lokálnych politík bývania v kontexte riešenia rómskej problematiky* nadväzuje na projekty Nadácie Milana Šimečku realizované v rámci podprogramu *Obhajoba práv Rómov na Slovensku*. Cieľom projektu je zmapovať koncepčné materiály zamerané na riešenie problematiky bývania na lokálnej úrovni a pripraviť a prezentovať analýzu, ktorá bude obsahovať aj odporúčania pre samosprávy.

Projekt má prispieť k vyvinutiu väčšieho tlaku na orgány verejnej správy, aby pristupovali k problematike bývanie sociálne znevýhodnených obyvateľov koncepčnejšie, systematickejšie a s dlhodobou perspektívou.

V roku 2009 prebehlo dokončenie zberu vstupných dát analýzy, čiastkové výstupy boli prezentované na Seminári výmeny skúseností, organizovanom Centrom komunitného rozvoja Košice.

Projektový tím: Ondřej Poduška, Laco Oravec

Donor: Nadácia otvorenej spoločnosti v rámci programu *Každý z nás je originál*.

2.4 projekt *Obhajoba práv Rómov na bývanie*

Charakteristika:

Základným cieľom tohto dlhodobého projektu je presadzovať dodržiavanie práva Rómov na primerané bývanie. V rámci toho sa usilujeme monitorovať situáciu v oblasti bývania vo vylúčených rómskych osídleniach, poskytovať právne poradenstvo a zastupovanie v prípadoch porušenia práv na bývanie, pripravovať analýzy o situácii bývania založenú na kombinácii poznatkov z praxe a legislatívneho rozboru, experimentálne overovať rôzne právne a advokačné možnosti v prípadoch porušovania práv na bývanie, poskytovať konzultácie samosprávam ako aj štátnej správe.

Prehľad aktivít v roku 2009

V roku 2009 sme ukončili priame poskytovanie právnej pomoci a zamerali sme sa najmä na mapovanie situácie bývania v rôznych rómskych komunitách.

Projektový tím: Mária Demeová, Laco Oravec

Partneri: Centre on Housing Rights and Evictions, European Roma Rights Centre

Donor: Open Society Institute, UNDEF

2.5 projekt *Nástroje zvyšovania zamestnatelnosti Rómov*

Charakteristika

Program, realizovaný v rámci partnerstiev Grundtvig si kladol za cieľ zvýšiť informovanosť partnerských organizácií o prístupoch a nástrojoch k zvyšovaniu zamestnanosti marginalizovaných skupín, najmä pak Rómov, v jednotlivých partnerských krajinách. Ďalším z cieľov pak bolo nachádzanie stratégií, vhodných pre aplikáciu v domácom prostredí. Nadácia Milana Šimečku v rámci tohto projektu spolupracovala s litovskou organizáciou SOPA a holandskými organizáciami Werkadvies a FlexPay.

V priebehu roku 2009 prebehli 2 stretnutia partnerských organizácií, kde boli prezentované aktivity partnerských organizácií a spolupracujúcich organizácií a samospráv v oblasti rozvoje zamestnanosti členov rómskych komúní v partnerských krajinách. Počas záverečného stretnutia projektu vo Vilniuse prezentovali zástupcovia Nadácie Milana Šimečku aktivity v oblasti zlepšovania zamestnanosti Rómov na Slovensku a situáciu v oblasti sociálneho podnikania na seminári "Reduction of Social Exclusion of Roma: International Experience".

Okrem zvýšenia informovanosti o problematike zlepšovania zamestnanosti Rómov v zúčastnených krajinách sú výstupom projektu aj 4 newslettery, približujúce situáciu v danej oblasti v každej z krajín.

Projektový tím: Ondřej Poduška

Donor: Európska komisia

Trvanie projektu: január 2008 až júl 2009

2.6 na okraj

Speak UP!

Primárnym cieľom projektu Speak Up! bolo posilnenie kapacít mladých rómskych aktivistiek a aktivistov v obhajobe práv a záujmov Rómov. Išlo o tréningovú sériu, na ktorej sa počas troch stretnutí účastníci a účastníčky oboznámili s týmito nástrojmi advokácie: argumentácia, mapovanie potrieb, kampaň.

Tento projekt podporila Nadácia Intenda.

Štúdijná návšteva obecných rómskych koordinátorov zo Srbska

Nadácia Milana Šimečku v roku 2009 zorganizovala štúdijnú cestu pre rómskych koordinátorov zo Srbska na Slovensku. Spolu išlo o 11 pracovníkov srbských samospráv a mimovládnych organizácií, ktorí počas trojdňového pracovného pobytu na Slovensku dostali možnosť stretnúť sa so zástupcami štátnych úradov, samospráv a mimovládnych organizácií v Bratislave a Prešovskom kraji, ktorí sa zaoberajú rozvojovými aktivitami v prostredí rómskych komunít. Pre zástupcov slovenských inštitúcií bolo stretnutie možnosťou nadviazať kontakty pre možné budúce partnerstvá so srbskými partnermi.

Program bol realizovaný ako súčasť aktivít UNDP, zameraných na podporu rozvoja rómskych komunít v Srbsku.

Koordinátorom študijnej cesty bol Ondřej Poduška

Tábor Čo s načatým životom

Už po piaty krát sme v lete realizovali tábor pre rómsku mládež pod názvom Čo s načatým životom. Zúčastnilo sa ho 20 mladých ľudí z troch rómskych osád a troch sociálnych zariadení. Uskutočnil sa v termíne od 4. do 10. augusta 2009 na Mníchovskom Potoku pri Bardejove. Tak ako po minulé roky mali účastníci a účastníčky navštevovať "školu", kde prebiehali netradičné prednášky, ako aj rozvíjať svoje zručnosti vo viacerých dielňach (práca s textilom; fotografia; práca s drevom).

Tábor v minulom roku podporili Nadace pro rozvoj vzdělání a Komunitná nadácia Bratislava.

PROGRAM OSUDY TÝCH, KTORÍ PREŽILI HOLOKAUST

Program *Osudy tých, čo prežili holokaust* sa momentálne najviac zameriava na vzdelávacie aktivity s problematikou holokaustu a antisemitizmu. Cieľovou skupinou sú predovšetkým stredoškolskí študenti. Naším cieľom je realizácia takých aktivít, ktoré svojou inovatívnu formou sprostredkujú novú formu a pohľad na udalosti, týkajúce sa aj našich dejín (holokaust). Zároveň sa snažíme, aby sa problematika holokaustu prezentovala v širších súvislostiach – ako súčasť vzdelávania o rasizme (resp. antisemitizme) a porušovaní/ dodržiavaní ľudských práv. Pri realizácii často využívame unikátny videoarchív Nadácie Milana Šimečku, ktorá obsahuje 150 svedectiev ľudí, ktorí prežili holokaust.

Ďalšou oblasťou tohto programu je vytváranie vzdelávacích - metodických materiálov a podpora výskumu danej problematiky.

3.1 projekt Anna Franková – Odkaz dejín dnešku

Charakteristika

Vzdelávací projekt určený pre stredné školy. Má formu putovnej výstavy, ktorá sa približne na jeden mesiac umiestňuje v priestoroch vybranej strednej školy. Počas dvojdňového tréningu, ktorý organizuje Nadácia Milana Šimečku, sa 15-20 študentov danej školy vyškolí za kvalifikovaných sprievodcov výstavou. Študentskí sprievodcovia sprevádzajú svojich rovesníkov, čím realizujú tzv. rovesnícke vzdelávanie.

Obsahom výstavy je životný príbeh Anny Frankovej – mladého židovského dievčaťa, ktoré si počas ukrývania pred prenasledovaním židov v Amsterdame (1942-1944) židov, písalo denník. Denník sa po jej predčasnej smrti stal svetoznámy a je podkladom aj pre túto výstavu. Ďalším rozmerom obsahovej náplne výstavy je problematika holokaustu, druhej svetovej vojny, antisemitizmu, ale zahŕňa aj celkovú širšiu problematiku rasizmu, diskriminácie a ľudských práv v minulosti, dávnej i nedávnej, ako aj v súčasnosti.

Významným aspektom projektu je netradičné spracovanie učebnej látky (prostredníctvom výstavy) a iniciovanie záujmu o históriu holokaustu z pohľadu prežívania „obyčajných“ ľudí – obetí. Výstava ponúka potrebný priestor pre diskusiu a vyjadrenie vlastného názoru a využíva sa v rámci rôznych spoločenskovedných predmetov.

Prehľad aktivít v roku 2009

Výstavu a vzdelávací program sme realizovali v roku 2009 v piatich mestách:

Rajec - Gymnázium A. Škrábika

Šamorín - Gymnázium M. R. Štefánika, Gymnázium I. Madácha, At Home Gallery

Prešov - Základná škola na Sibírskej ul., Park kultúry a oddychu

Žilina - Gymnázium na Varšavskej ceste

Rožňava - Stredná priemyselná škola stavebná

V júni 2009 sa uskutočnilo záverečné stretnutie vybraných sprievodcov v Banskej Bystrici. Na stretnutí sa zúčastnilo takmer 30 študentov – sprievodcov, ktorí sa do projektu zapojili v školskom roku 2008/ 2009 a pochádzali z Bratislavy, Martina, Ružomberka, Rajca, Prešova a zo Žiliny. V Banskej Bystrici navzájom zdieľali svoje skúsenosti z projektu a obohatili si svoje vedomosti z histórie.

Pokračovanie/plány

Vzhľadom na pretrvávajúci záujem budeme pokračovať v organizovaní výstav o Anne Frankovej aj v roku 2010.

Ďalšie informácie

Projektový tím: Jana Hradská

Partneri: Anne Frank House (Amsterdam), Múzeum SNP (Banská Bystrica), Park kultúry a oddychu (Prešov), At Home Gallery (Šamorín) a jednotlivé školy.

Donori: Claims Conference

3.2 projekt *Osudy tých, čo prežili holokaust*

Charakteristika

Nadácia Milana Šimečku disponuje unikátnym archívom 150 videosvedectiev ľudí, ktorí prežili holokaust. Rozhovory vznikli v rokoch 1995-1997 v spolupráci s Univerzitou v Yale (USA). Vzhľadom na to, že svedectvá boli zaznamenané na VHS nosičoch, ktoré postupom času strácali na kvalite, rozhodli sme sa pristúpiť k procesu digitalizácie celého archívu.

Súčasťou rozsiahlej revízie archívu je:

- porovnanie textových prepisov svedectiev s ich zvukovo-obrazovým záznamom a prípadné korekcie v textoch
- spracovanie databáz (anotácie, kľúčové slová) a biografických údajov do takej podoby, aby bolo uľahčené vyhľadávanie vo svedectvách na základe rôznych kritérií
- vzdelávacie DVD, ktoré bude vytvorené na základe videosvedectiev.

Zámerom projektu je vytvoriť profesionálne študijné centrum v priestoroch Nadácie Milana Šimečku, ktoré bude spĺňať vysoké kritériá, ktoré sú v súčasnosti kladené na výskumné miesta podobného typu.

Prehľad aktivít v roku 2009

V roku 2008 sme začali s rozsiahlou revíziou archívu videosvedectiev a táto činnosť bude pokračovať až do roku 2010. V roku 2010 plánujeme vytvoriť vzdelávacie DVD a zavŕšiť tak poslednú etapu spracovania archívu.

Ďalšie informácie

Projektový tím: Jana Hradská

Partneri: Ústav etnológie SAV, Dokumentačné stredisko holokaustu, študenti vysokých škôl

Donori: Claims Conference

3.3 na okraj

Balíček vzdelávacích materiálov zameraných na boj proti antisemitizmu

Ešte v roku 2008 sme vydali balíček vzdelávacích materiálov, ktoré odporučilo Ministerstvo školstva SR ako pracovný zošit pre základné a stredné školy.

Balíček sa skladá z troch pracovných zošitov na tieto témy:

1. Antisemitizmus v Európe do roku 1945
2. Antisemitizmus – nikdy sa nekončiaci zápas?
3. Predsudky. A čo ty?

Školy prejavili o tento vzdelávací materiál vysoký záujem, a preto sme sa v roku 2009 rozhodli pre dotlač, ktorú finančne podporila Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

V roku 2009 sme okrem našich hlavných programových projektov realizovali aj dve ďalšie aktivity, ktoré by sme chceli vo výročnej správe spomenúť.

NOVEMBER '89 – FOTO

Nadácia Milana Šimečku sa dlhodobo hlási k odkazu Nežnej revolúcie. Preto sme pri príležitosti 20. výročia novembrových udalostí vydali unikátnu fotografickú publikáciu NOVEMBER '89 – FOTO.

Editorom publikácie bol Peter Zajac. V knižke sú publikované jedinečné fotografie Jána Lőrincza, doplnené aj fotografiami Petry Bombíkovej-Maudgil, ktoré graficky upravil Miroslav Cipár. Sprievodné texty napísali Fedor Gál a Peter Zajac.

Táto publikácia vyšla v štyroch jazykových mutáciách (v slovenčine, maďarčine, nemčine a angličtine). Prílohou k publikácii je aj film Dobré ráno, Slovensko, ktorý vznikol v spolupráci Fedora Gála, Petra Zajaca a režiséra Martina Hanzlíčka.

Kniha a film boli prezentované na mnohých verejných podujatiach pri príležitosti osláv 20. výročia revolúcie.

Vydanie publikácie podporila Nadácia otvorenej spoločnosti.

Dobrá krajina

V minulom roku sme sa zapojili aj do netradičnej výzvy Nadácie Pontis. Projekt Dobrá krajina má za cieľ spojiť dobré projekty s dobrými ľuďmi a rozvíjať individuálne darcovstvo. Nadácia Milana Šimečku uspela v rámci tejto výzvy so svojím projektom Anna Franková – Odkaz dejín dneška a momentálne prebieha zbierka financií na jeho realizáciu.

ZLOŽENIE PRACOVNÉHO TÍMU PRACOVNÍKOV

Správna rada

Predsedníčka

Ingrid Vagačová

Členovia

Martin Bútora

Egon Gál (od decembra 2009)

Balázs Jarabik

Kristína Magdolenová (do decembra 2009)

Eva Salnerová

Peter Tatár

Monika Vrzgulová

Dozorná rada

Marko Vrzgula

Peter Kaščák

Správca nadácie a výkonný riaditeľ

Peter Kaščák (do mája 2009)

Martina Maženská (od mája 2009)

Programové pracovníčky a pracovníci

Programový riaditeľ

Laco Oravec

Tím

Paula Tománková

Iva Grejtáková

Zuzana Bošelová

od júna 2006 na materskej

Jana Hradská

Ondřej Poduška

Ladislav Chynoradský

do februára 2009

Peter Drál

Adriana Martinovičová

Štano Daniel

Mária Tömösvariová

od júna 2009

Asistentka

Helena Roglová

Účtovník

Andrej Mihálik

Adresa

Panenská 4
811 03 Bratislava
Slovenská republika

tel: (421 7) 544 335 52, 544 315 93,

fax: (421 7) 544 335 52

e-mail: nms@nadaciams.sk

www.nadaciamilanasecku.sk

Príjmy	Spolu (v Eur)
Tržby z predaja služieb	13 540
Aktivácia materiálu a tovaru	4 083
Úroky	246
Kurzové zisky	34
Iné ostatné výnosy	19 716
<i>Asociácia komunitných centier</i>	1 593
<i>Dokumentačné stredisko holokaustu - nájomné</i>	2 856
<i>COHRE</i>	6 700
<i>Anna Frank Stiftung</i>	4 000
<i>Britské veľvyslanectvo</i>	2 966
<i>Iuventa</i>	294
<i>ostatné</i>	1 307
Predaj kníh	829
Predaj majetku	600
Prijaté príspevky od iných organizácií - dary	4 144
<i>Nadace pro rozvoj vzdělání</i>	3 494
<i>Komunitná nadácia Bratislava</i>	650
Prijaté príspevky od iných organizácií - granty, z toho:	146 557
<i>Open Society Foundation</i>	78 982
<i>Centrum pre filantropiu</i>	200
<i>European Roma Rights Centre</i>	2 700
<i>The Royal Netherlands Embassy</i>	1 276
<i>SAAIC</i>	12 539
<i>Britské veľvyslanectvo</i>	1 000
<i>Nadácia Intenda</i>	4 017
<i>Slovenská agentúra pre medzinárodnú a rozvojovú spoluprácu</i>	14 244
<i>Conference of Jewish material Claims against Germany</i>	16 556
<i>Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe</i>	15 043
Prijaté príspevky od fyzických osôb, z toho:	60
<i>Lamačka Michal</i>	30
<i>Lamačková Božena</i>	30
Príspevky z podielu zaplatenej dane	1 745
Dotácie	37 931
<i>Ministerstvo vnútra SR</i>	37 931
SPOLU	229 485

Darca	suma (v Eur)
<i>Lamačka Michal</i>	30
<i>Lamačková Božena</i>	30

PO/FO ktorej NMŠ poskytla prostriedky	suma (v Eur)
Špeciálna ZŠ Chminianske Jakobovany <i>podpora súťaže Jakoboviansky slávik 2008</i>	150

Celkové náklady	spolu (v Eur)
Spotreba materiálu, z toho:	18 219
<i>kancelárske potreby, knihy, literatúra, spotrebný materiál, DHM</i>	3 209
<i>spotrebný materiál na projekty</i>	3 842
<i>vydávanie publikácií</i>	8 303
<i>náklady účastníkov</i>	2 865
Spotreba energie	838
Opravy a udržiavanie	61
Cestovné	924
Náklady na reprezentáciu	11
Ostatné služby, z toho:	170 044
<i>prevádzkové (nájomné, vedenie účtovníctva, audítorské služby, aktualizácia software, servisné práce, upratovanie)</i>	30 364
<i>manažment projektov</i>	31 921
<i>telekomunikačné náklady</i>	3 727
<i>aktivity (prenájom, tlmočenie, náklady účastníkov, licenčné zmluvy, umelecké výkony)</i>	50 238
<i>ostatné služby na realizáciu aktivít (tlač publikácií, preprava, lektorovanie, iné)</i>	53 794
Mzdové náklady	30 479
Zákonné sociálne poistenie	2 917
Zákonné sociálne náklady	46
Ostatné dane a poplatky	788
Kurzové straty	1 004
Dary fyzickým osobám, z toho:	4 204
Manká a škody	0
Iné ostatné náklady	577
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	972
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	21 732
Poskytnuté príspevky fyzickým osobám (štipendiá)	0
Daň z príjmov	318
SPOLU	253 134

Náklady podľa druhov činnosti	spolu (v Eur)
program Výchova k ľudským právam je ľudským právom	116 258
program S Rómami žiť budeme. Ide o to ako...	76 745
program Osudy tých, ktorí prežili holokaust	35 182
náklady na správu nadácie	24 949
SPOLU	253 134

Náklady na správu nadácie	maximálna suma*	reálne čerpanie (v Eur)
Ochrana a zhodnotenie majetku	332	202
Propagácia verejnoprospešného účelu	664	300
Prevádzka nadácie	23 235	22 264
Odmena za výkon správcu	830	0
Náhrady výdavkov podľa osobitného predpisu	830	0
Mzdové náklady	1 660	1 100
Iné náklady spojené s prevádzkou	1 162	1 083
SPOLU	28 713	24 949

* Maximálna suma výdavkov na správu nadácie bola schválená správnu radou na jej zasadnutí 12.12. 2008.

V nadačnej listine neboli vykonané žiadne zmeny.
Na poste správcu nadácie došlo k zmene s platnosťou odo dňa 29.4.2009,
keď sa správkynou nadácie stala Martina Maženská, ktorá vystriedala na
danej pozícii Petra Kaščáka.

V správnej rade došlo k zmene, keď v decembri 2009 na vlastnú žiadosť
odstúpila Kristína Magdolénová a novým členom sa stal Egon Gál.

Správcovi nebola za výkon funkcie udelená žiadna odmena.

Nadácia nemá zriadené žiadne nadačné fondy.

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje do výročnej správy.